

ביצה פרק ראשון ביצה

מסורת הש"ס

(א) לקמן כב. שבת קלט;
(ב) לקמן כב: ד"ה יט: נב;
(ג) לנמיגד פי' לחסוך ו"א
למפור. ערוך, (ד) [אש"כ"ל
וכ"ה בר"ף ורה"ש];
(ה) לקמן ח, (ו) [לקמן כב:];
(ז) [ע"י חוספי' ב"ב סג. ד"ה
ומודה,] (ח) [ע"י מהרש"א];

הגהות הב"ח

(א) גב' עממים ציו"ט שני
כ"ל ותיבת מת נמחק:

גליון הש"ס

גמ' אפרוח שנולד ביו"ט.
ע"י תו"ט פרק ד' משנה
ב' דעדות: שם שתק רב.
וכן לקמן דף לו ע"ב סוכה
דף ז ע"א וש"נ:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] רש"י ד"ה הטורפן וכו'
 דעביד ידן אמו הוא. נ"ב
 ד"ל לענין זה אמר עובד כו'
 אמו ולא נמר בשמיטת
 אמו דטורפן היא אכל
 גזל מן הטורפן ודבר
 לאו ידן אמו הוא ומותר
 בשמיטת עמו מדקדק'
 צ"ד ס"ס ע"ט וכמ"ש
 מוס' סנהדרין קד פ ע"ב
 דעביד וכו' יעוש'
 ודוק: ב] תוס' ד"ה
 הואיל וכו' והכי מוכח
 בשת. צ"ד מה ע"ב
 בתוס' ד"ה צ"ח היה בלא
 אפרוח עוש':

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

א. בחול המועד וכל שכן
במועד עצמו. ת"פ.
ב. אבל לצורך מת
שמוטל לפניו ודאי שרי.
ת"פ. ג. דהא אפרוח
בעודו בקליפתו לא חזי
למידי. רשב"א. ד. וכן
סומא ששחט דווקא
בריעבד אבל לכתחילה
לא. ש"ט.

אמר רבא מה צי"ט ראשון כו'. מת המוטל לקבוצה אם יצ"ט ראשון הוא וכו'. משא"כ צביה. לענין ציה לא הקלו צי"ט שני דרש השנה להשנות לשל גלויות דליון ר"ה נולדה ציה אסורה ציה: אף צביה. נולדה ציה מותרת ציה: דמאי דעסיך. לאסרה צשי לרחוקים מצ"ד: יולמא מעצרי ליה לאלו. בתקנה הראשונה לננות מיום

לִּלְלוֹל. חֲתָנָהּ הִרְאֶשְׁנוּהָ לַמְנוּחַ מִיּוֹם
שֶׁנִּי וְלַעֲשׂוֹת שְׂנֵי יָמִים כְּבוֹן שֶׁלֹּא צָלוּ
עַד יוֹם שְׁלָשִׁים וְאַחֲדִי: **מִיּוֹמוֹ עֲזָרָה**
וְאֵילָךְ וכו'. וְהָע"פ שֶׁחֲקָנוּ לֹא חִירַע
שֶׁצָּלוּ הַעֲדִים הַמְּנַחֵה וְלַמְעַלָּה הַחֵךְ
מֵאֻמָּתוֹת פֶּעַם וְעֵדֵילָן לֹא נִתְקַנְהוּ. וְאֵל
דִּקְנֵט מִיּוֹמוֹת עֲזָרָה מִשּׁוֹם דְּצִימִי
עֲצֻרָהוּ דְּכַתִּיב צִעֲרָה (נִחְמִיָּה ח)
וְצִיּוֹם הַשְּׁמִי וּצְרָאֵשׁ הַשָּׁנָה מִשְׁתַּעֲמִי:
לֹא אֶמְרֵךְ. דִּיתַעֲטָקוּן בִּי יִשְׂרָאֵל: **אֵלָּא**
דְּאַשְׁכַּהֲנִי. וּמִתִּירָה שֶׁלֹּא יִסְרִיחַ:
אִסְחָ. הֵדֵם הִיוּ מִנִּיחִין עַל מַטַּע מֵת
לְכַדּוּדִי: **דְּהִלֵּי אֶחָדִי.** אֲוֹמֵר רַעְיָה
שֶׁהִיוּ צִימִי פֶּרְסִיִּים וְכוּפִין אֶת יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת מִלְּאֲכָתָן וְצִי"ט הֵיוּ נִדְחִין מֵהֵן
ע"י שְׁאוּמְרִים לְהֵם י"ט הוּא וְאֵם
יִרְאוּ אוֹתָם מִקְצֵרִין מִתִּיהֵם יְכוּפּוּ
אוֹתָם לְמַלְאֲכָה. וְהִלֵּי גִלְמָה דְּלִמְרִינִן
לַעֲיֹל אֵינּוּ צֹרֵךְ הֵמָּה שֶׁהִרִי יֵשׁ לוֹ
תַּכְרִיכִין אַחֲרֵיהֶם כֹּל זָכְרוֹ שֶׁאֵם צִרְךְ
לוֹ מֵאִלּוּ אֵפִילוֹ דְּקֹאֲמֵר הֵא אֶמְרִינִן
צִי"ט שֶׁנִּי יִתְעַסְקוּ בִּי יִשְׂרָאֵל וְעַסְקוּ וְהָ
חֲצִיבַת קִבְרוֹ וְחֻמּוֹךְ תַּכְרִיכִין הֵלֶכֶךְ עַל
כְּרַחֲךְ בְּגִלְמָה שֶׁאֵינּוּ צִרְךְ לוֹ מִיִּירִי
דּוּמִיל דְּאַסָּא דְּשֵׁרִי לְמַגְזִיָּה וְקַמ"ל
דְּאַע"ג דְּטֶרְחַח דֵּלֹא צִרְךְ הוּא אֵלָּא
מִשּׁוֹם כְּבֻדּוֹ עוֹשִׁין לוֹ יוֹתֵר מִדְּאִי
מוֹתֵר לַעֲשׂוֹת לוֹ כִּיּוֹן דְּלִגְנֵי מֵת כְּחוֹל
שְׁוִיָּה רַבָּן: **חֻוִּיָּה.** רִבְנֵי לֵרֵב אִסִּי
דְּהֵב עֲצִיב: **הִ"ג אֶחָדִי עֲצִיב מִי:**
א"ל לֹא אוֹתִיבִי עֲרֻבִי תַּבְשִׁילִין. לֹא
הוֹשַׁבְתִּי כְּלוּמֵר לֹא הִכְנַתִּי לִי עֲרֻבִי
תַּבְשִׁילִין לֵאפּוֹת וּלְצֵל מִי"ט לִשְׁבֹּת
דַּמֶּנן לִקְמֵן (דף טו): עוֹשֶׂה אִדֵּם
תַּבְשִׁיל מִתְרַבֵּי י"ט לֵשֶׁם עֲרֻב:
הַאִידֵנָה. צִי"ט רֵאשׁוֹן וְהוּא חֲמִישִׁי
שֶׁבֻעַת וְעַל תַּנְאִי הוּא אוֹמֵר אֵם הַיּוֹם
הוּא חוֹל וּלְמַחֲרָ קֵדֶשׁ יֵהָ עֲרֻב וְאֵם
הַיּוֹם קֵדֶשׁ וּלְמַחֲרָ חוֹל אֵינִי צִרְךְ לָכֵן:
מִי אֶמֶר. וְהִרִי הֵם כִּיּוֹם אֲרוֹךְ וְשִׁנְיָהּ

קדש: א"ל רב מרדכי. לרבינא מנהרדעי לא תותביה למר צפירוש
שמיע לי מיניה דלא סבר לנהרדעי. רב מרדכי תלמידו של רב אשי
היה כדאמרין במוטה (דף מו:) גבי לוי'ה לרבו עד פרסה רב מרדכי
אלויה לרב אשי כו': הוואיל ומתיר ע'למו. בלידתו להיות נשחט
מה שלא היה לפני לידתו אף מוקלה תמיר את ע'למו בלידתו דמגו
דחתן להא חתן להא: **עגב שולר צ"ט.** דמניא לקמן שומרת רב
ביום לרברי הכל: **מוקן אגב אמו.** צעודו בחוק מעיה אס נשחטה
האס היה נאכל: **הטרפה.** בנה אסור אס נמא' בתוכה א' דעובר ירך
אמו הוא הוואיל ובשחיטת אמו אתה צא לנאכלו וכי נולד צ"ט מן
הטרפה ליכא למימר הוואיל ומוכן אגב אמו ואפ"ה בשחיטת ע'למו
מותר לשחטו ולאכלו דלא אשכחן מאן דאסיר: **לנלצים.** דיין
השמשות היתה אמו עומדת לכך אבל אפרוח שבקליפה אינו
עומד לאכילת כלבים ואף לא היה רצוי הלבך נולד הוא:
מוכן

לרצי שמעון דלית ליה מוקאָה דמוודה צבאי מוקאָה דהכא דהוי כגור שנוירד מן הפרשה. דהסם לא מני למימר הואיל ומוכן אגב אמו (דף עה.) דכן פקועה יותר נארכעט סימנין בשמיטת אמו או צדידי גוונא וי"ל דקאמר גמרא אליצא דרצי אפושע דקמבעט ליה הסם הואיל ולתמיהה אין לו לשטון ר' דאי גוונא שמיני יכול לראות מיד ר' לומר דהסם מיידי דאירע שכלו לו חדשי והסם מיידי בלא כלל לו ר' דרצי

מימות עזרא ואליך לא מצינו אלו מעובר. וא"ת והאמרני בערוצין (דף גט. וס) דרבי יוסי אומר הכיה עולדה [בראשון ביום] השני וא"כ היכי נהרדעי אר' יוסי שהוא תנא מ"ל דלרבי יוסי אסור אי אמתני והנהדעי אמתני דלא אמתני: **ינם טוב שני לגבי מת בחור שויה**

טוב ראשון יתעסקו
 "שני יתעסקו בו
 מים טובים של ר"ה
 דעי אמרי אף בביצה
 וברי ליה לאלול הא
 נא אמר רב ג' מימות
 אלול מעובר אמר
 א דאשתהי אבל לא
 יב אשי אמר ג' אע"ג

רבנן אפילו רמינו ליה גלימא
 ואפילו רמנו ליה אכא. ותימה
 דבמועד קטן (דף טז: וס) אמרין אין
 חופרין כוכין? צמועד והכא משמע
 דאין זו מלאכה וי"ל כפי' ר"ה דפירש
 שהיו גרילין לחפור הצרע ביום כרי
 שיהיו מזומנות כשיצאו מתים ועל זה
 קאמר דאין חופרין צמועד לצורך
 אחר המועד: **והאידידנא דאיכא**
 חברי חיישינן. פרש"י שפוסין לשרחל

רבינו חננאל

[illegible]

(א) עי' היעזב תוס' ר"ה דף יט
ע"ב ד"ה מימות עזרא ע"ש.

הוֹאִיף וּמִתִּיר עֲצָמוֹ בְּשִׁחִיטָהּ. פִּיטֵס רֶשִׁי מִמִּיר עֲלָמוֹ בְּלִירוֹ
לְהוֹיֵט נֶשְׁחָט אֲזָל קוּדֵס לִידְמוֹ הִיֵּה אֲסוּר וּכְיוֹן דִּלְתַּקֵּן
לְנִחְיִיטָה אֲתַקֵּן נִמִּי לַעֲנִין מוֹקֵלָה וְתִימָה לִמֵּה לְהוֹ לְשִׁמּוּל וּר' יוֹחָנָן
הֵךְ טַעְמָה מִיִּפּוּק לִיֵּה מִשּׁוּם לִיֵּה לְהוֹ מוֹקֵלָה כְּדִלְמִינִין פֶּרֶק מִי
סִפְהֶשְׁחִי (שִׁבְתָּ דף קטו') דְּשִׁמּוּל חֻזְעִירִי וּר' יוֹחָנָן כִּר' שִׁמְעוֹן סִבְרָא
לְהוֹ וִי"ל דִּהֲבָא קִלְמֵר טַעְמָה אֲפִילוֹ לְרִבִּי יְהוּדָה לִיֵּה לִיֵּה מוֹקֵלָה
שׁוּרִי מֵהָאִי טַעְמָה לִכְרִי לִכְרִי הָאִי טַעְמָה אִי נִמִּי אֲלֻטְרִיִּי מוֹקֵלָה
וְיִת וְאִמּוּקִין בִּלְהִי וְהִי מוֹכֵחַ בְּשִׁבְתָּ (דף מה'): **וְכִי מֵה בִּין זֶה לְעֵנָף**
הָאִי אֲמוֹ טֶרְפָּה וְהוּא מוֹתֵר וְתִימָה וְהָאִי מוֹכֵן הוּא דִּלְמִינִין בְּחוּלִין
וְהָאִי כֵן יוֹכֵל לְהוֹשִׁיט יְדוֹ בְּמַעֲמֵי אֲמוֹ וְיִשְׁחַטְנוּ וְיִהִיֵּה מוֹכֵן כִּהָאִי
בְּחוּלִין (דף עז') אִם יוֹתֵר בֵּן פִּקּוּעָה בִּזְרָעָה סִימְנִין אִי נִמִּי וִי"ל
וְהוּא אֲשׁוּחַט בְּלִירוֹ^ד (סֵם דף יג') דִּלְאֲסוּר לְכַתְּמִילָה לֹא מִיקְרֵי מוֹכֵן וְעוֹד
וְיִת עַד הִיּוֹם וְאִי"ל הָאִי הִיּוֹם הוּאִיל וְכִין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא הִיּוֹם חוּזִי:
הַשְּׁמָשׁוֹת